

MEMÒRIA POLÍTIQUES SOCIALS, IGUALTAT, INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA 2020

La Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, destaca els serveis d'atenció primària com la porta d'entrada a tot el sistema d'atenció social.

Un dels objectius del nou Model Social Bàsic és acostar el sistema a les persones, normalitzar-lo, consolidar-lo i garantir a tots els ciutadans i ciutadanes el dret a l'atenció de les seues necessitats i problemàtiques, a previndre-les, a la promoció de l'autonomia personal i familiar, a la inclusió i a la dinamització comunitària i social.

Ens trobem amb un sistema d'atenció social que no és conegut per la ciutadania en general i que té com a objectiu difondre i visibilitzar els serveis socials d'atenció primària, les funcions de l'equip d'atenció social bàsica, la manera d'accedir en general, difondre el treball que es fa i els programes que s'ofereixen des del municipi, a més de transmetre la idea d'un nou model de serveis socials, en el qual transformar el Sistema Públic Valencià de Serveis Socials.

Els serveis socials tenen com a repte avançar en el procés de convergència cap a un model de serveis socials que integre la lògica del dret subjectiu i forme part del model general de serveis essencials per a la comunitat, tinguen un caràcter preventiu i es desenvolupen des de la proximitat, eliminant el seu caràcter residual i convertint-los en universals.

- Els objectius fonamentals dels Serveis Socials són:
- Desenvolupament ple i lliure dels drets de les persones i els grups, garantint la seua igualtat en la societat.
- Garantia en la cobertura de les necessitats socials, adequant-la, en el seu cas, als processos de canvi de la realitat social.
- Prevenció de les circumstàncies que originen la marginació, sí com la promoció de la plena inserció de les persones i els grups en la vida comunitària.
- El Sistema Públic Valencià de Serveis Socials té per objecte garantir l'exercici d'aquells drets socials que li són propis, afavorint la inclusió social, l'autonomia i el desenvolupament personal, la convivència, la igualtat d'oportunitats i la participació social, desenvolupant una funció promotora, preventiva, protectora, d'acompanyament, de suport i de rehabilitació enfront de les necessitats socials originades per situacions de vulnerabilitat,

Ajuntament d'Alcoi

desprotecció, desemparament, dependència o urgència social.

- Les ajudes d'emergència són ajudes econòmiques de caràcter extraordinari destinades a paliar aquelles situacions en què puguen trobar-se les persones, afectades per un estat de necessitat. Van dirigides a la unitat de convivència.

Prestacions Econòmiques Individuals
450.000 €

Des del departament es veu la necessitat de donar suport a aquestes ajudes per a famílies que demanden atenció per a cobrir les necessitats bàsiques, atés que en l'últim any 2019 no ha incrementat el nombre de famílies es manté la mateixa quantitat en la partida pressupostària.

La Renda Valenciana d'Inclusió és una prestació social de la Generalitat Valenciana que va ser aprovada al desembre de 2017 per a la protecció de persones que tenen un risc alt de vulnerabilitat i exclusió social en la majoria dels casos. La renda posseeix diversos tipus d'ajudes, les quals s'estan implementant progressivament. Dos de les ajudes ja estan disponibles des del 23 d'abril de 2018. La RVI reemplaça a l'antiga Renda Garantida de Ciutadania i s'engloba dins de les ajudes conegudes com a Renda Mínima d'Inserció o Salari Social. L'ajuntament tramita la "Renda Valenciana d'Inclusió" que garanteix el dret a una prestació econòmica a totes i tots els valencians que es troben en aquesta situació, però en el moment en què la persona beneficiària tinga la resolució, és la Conselleria la que paga directament a l'usuari.

Continuem sent conscients d'aquesta situació pel que es manté el programa de "Millora de l'Ocupabilitat de col·lectius en situació o risc d'Exclusió", així des de l'any 2017 es ve desenvolupant a l'Ajuntament d'Alcoi, en Serveis Socials, el **Programa d'Itineraris d'Inserció Sociolaboral de Persones en situació o risc d'exclusió social**, amb continuïtat des de 2018, per la qual cosa l'any 2019 ha sigut el primer en el qual ha estat duent-se a terme durant tot l'any, d'aquesta manera s'ha pogut realitzar un major nombre d'activitats i d'accions, que s'han vist clarament reflectides en uns resultats significativament més positius que els anys anteriors.

Aquest programa, es duu a terme gràcies al co finançament de la Unió Europea a través del Programa Operatiu del Fons Social Europeu (FSE) de la Comunitat Valenciana 2014-2020 i la Conselleria d'Igualtat i Benestar Social, i té com a objectiu principal la millora de l'ocupabilitat dels participants, tant realitzant sessions individuals com cursos i tallers, tot això plantejat en l'itinerari Personalitzat Individual que es realitza a cadascun dels usuaris quan entren a

Ajuntament d'Alcoi

formar part del Programa.

Durant l'any 2019 han format part del Programa 199 persones en situació o risc d'exclusió social, sent totes elles ateses per l'equip del programa, compost per dues Tècniques d'Inserció Sociolaboral i una Treballadora Social, per a desenvolupar tots els àmbits, tant el social com el laboral, necessaris per a ajudar-los a millorar el seu nivell d'ocupabilitat i estar més prop del seu objectiu final, el poder accedir a un lloc de treball.

La millora de l'ocupabilitat s'ha treballat mitjançant la tutorització amb cadascun dels participants, i amb sessions grupals de motivació, d'habilitats socials, d'alfabetització digital, de lectoescriptura i de dret laboral, en les quals han anat intervenint segons les necessitats detectades en cadascun dels usuaris, i que s'han desenvolupat al llarg de tot l'any 2019.

Tots els participants han aconseguit l'objectiu principal del Programa, millorant notablement el seu nivell d'ocupabilitat, i tots ells es troben en cerca activa d'ocupació. El resultat directe d'aquesta millora és que 30 dels usuaris han trobat una ocupació, per compte d'altri o per compte propi, gràcies a la seua participació i implicació en el Programa.

També és positiu el fet que 32 participants s'han integrat en els sistemes d'educació o formació després de la seua inclusió en el Programa, gran part d'ells a l'Escola de Persones Adultes o en Certificats de Professionalitat. A més, altres 9 participants, estan a l'espera que s'inicie el programa formatiu en el qual estan interessats. A més, gràcies a les actuacions formatives que s'han realitzat al llarg de l'any (un curs per a obtenir el certificat de Manipulador d'aliments, dos cursos per a l'obtenció del carnet de Carretó elevador i un curs per a l'obtenció de la Targeta professional de la construcció) i a les accions formatives que han realitzat altres entitats locals, 35 dels participants han obtingut una qualificació o algun dels citats carnet professionals, la qual cosa amplia i/o millora les seues possibilitats de contractació en els sectors on requereixen aquesta formació.

Com es pot observar, són uns resultats molt favorables, ja que un important percentatge dels participants han realitzat o estan duent a terme alguna activitat que millora notablement les seues possibilitats d'accedir a un lloc de treball, a través d'accions formatives, o bé han començat a treballar, disminuint, en tots dos casos, la situació o el risc d'exclusió social.

Durant aquest any 2020 apostem per mantindre i incrementar aquests resultats tan satisfactoris, ja que es compta amb les figures de 2 TIS que reforcen en les zones el programa d'inserció laboral. Alhora que es manté la coordinació amb els diferents recursos assistencials que ofereixen les entitats socials com Creu Roja, Càritas, Asprohal.

Es dóna continuïtat a programes que ja s'han consolidat:

Ajuntament d'Alcoi

Programa FARO

Programa d'Intervenció Indicada per a adolescents i famílies per l'ús i abús de substàncies psicoactives i/o altres conductes addictives.

Objectiu general

Informar les famílies sobre la prevenció precoç del consum de drogues i/o conductes addictives i els recursos d'actuació.

Objectiu específic

Realitzar programa d'intervenció indicada per a adolescents entre 13–18 anys, per l'ús i abús de qualsevol substància psicoactiva i/o altres conductes addictives amb almenys 3 menors i les seues famílies.

Agents implicats:

UPCCA, Centres Educatius, Serveis Socials i Serveis Sanitaris.

Considerem clau i prioritària el Àrea PREVENTIVA posant l'accent principalment en la prevenció dedicada al sector de població més vulnerable com són els menors: som coneixedors de les múltiples conseqüències negatives i danys que esdevenen en iniciar-se els joves en el consum de drogues com aquestes conseqüències, en massa ocasions, estan estretament vinculades al: fracàs escolar (absentisme escolar, abandó primerenc d'estudis...) abandó i deterioració familiar exclusió social (actes delictius, ...) dificultats i fracàs laboral desestructuració personal i social.

Campanya de recollida d'informació i necessitats en matèria de conductes addictives en els col·legis. L'activitat es realitzarà anualment en el període maig-juny per a poder planificar les actuacions del curs següent. Es prepararan uns formularis molt senzills per a recollir la informació de manera sistemàtica per part dels centres educatius.

Implantar programes de prevenció de conductes addictives en els col·legis de la localitat, els programes s'adaptaran a les necessitats específiques de cada centre, especialment en el tractament de l'alcohol, tabac i cànnabis, noves tecnologies i altres conductes addictives que puguen aparéixer.

Comissió de drogodependències d'Alcoi

Es dona empenyiment al grup de treball multidisciplinari del qual formen part els principals agents socials del territori relacionats amb la prevenció de les conductes addictives. Representants de l'Ajuntament, d'associacions, de col·legis i instituts, de sanitat, etc. Aquest grup té com a objectiu conèixer periòdicament l'estat d'implantació del pla, coordinar les accions, analitzar els resultats i proposar correccions i millores.

Programa d'atenció Prenatal i primera infància

Un total de 145 famílies estan participant en el programa d'Atenció Prenatal i de Primera Infància, impulsat per l'Ajuntament d'Alcoi. El govern municipal va posar en marxa l'Equip d'Atenció Prenatal i Primera Infància (APPI), un servei especialitzat d'atenció a la primera infància i família. Aquest equip treballa en tres programes: 'Entendre al Bebé', suport a famílies i en orientació. Aquest programa va obtenir esment especial de bones pràctiques per part d'UNICEF. Aquest esment especial solo la tenen altres 25 programes a nivell nacional.

Pel que respecta als programes, 'Entendre al Bebé' està dirigit a les dones gestants de la població d'Alcoi i a la seua parella, que possibilita generar un espai per a les famílies, on es treballa a través de diferents sessions prenatales i postnatales, amb la col·laboració de persones expertes en matèria de embaràs i criança, elements fonamentals per a conèixer, comprendre i en definitiva, mostrar-se més sensible, a les necessitats emocionals dels nadós, respondre adequadament a aquestes, i per tant, afavorir una inclinació segura. Han treballat en aquest programa amb diversos grups prenatales amb 50 unitats noves familiars i set grups postnatales, amb un total de 83 unitats familiars.

A més de les sessions prenatales i postnatales, també han realitzat activitats obertes, tant per a les parelles assistents al programa, com per a tota la població en general. Es poden destacar les jornades sobre l'inici i el desenvolupament del món emocional. Aquesta activitat es va centrar en una ponència a prop del de la importància del món sonor durant l'embaràs i l'inici del món emocional de l'individu en connexió amb la música i les emocions amb la mare. La ponència va ser acompanyada amb música en directe. La ponent va ser Begoña Ibarrola músic-terapeuta i prestigiosa escriptora de contes infantils.

En suport a les famílies, prevenció Secundària han sigut ateses en intervenció cinc unitats familiars derivades de les diferents UTS de la localitat. Finalment ressaltar que durant el 2019 han sigut ateses en Orientació set unitats familiars.

Fonamentació

El desenvolupament d'aquesta relació d'inclinació comença molt prompte, en les primeres setmanes de vida del xiquet, per aquest motiu les condicions favorables per a establir aquesta relació són essencials i necessàries des del moment de l'embaràs. Les actuacions d'aquests programes se sustenten a partir dels últims descobriments científics que confirmen el paper crucial que exerceixen les experiències primerenques, especialment en els dos primers anys de vida. La relació d'inclinació amb la família comença molt aviat, per tant, el desenvolupament d'un embaràs positiu des de tots els àmbits (emocional, psicològic, de salut...) serà un factor predictiu de criança segura i protegida. Aquest tipus d'intervenció primerenca pot tindre un efecte preventiu en conductes d'abús i negligència parental com, els canvis en les conductes de risc per a la

Ajuntament d'Alcoi

salut prenatal, la cura competent i inclinació com a prevenció de l'abús i la negligència, canvis en el perfil de vida parental i canvis en el risc de conductes antisocials en els xiquets.

Coordinació

Cal destacar que per a portar avant els programes ha treballat de manera coordinada amb la regidoria de Salut Pública i Polítiques Socials, els serveis sanitaris d'Atenció a l'Embaràs i Primera Infància (matrones i pediatres) i els professionals del departament de Psicologia Evolutiva de la Facultat de Psicologia de la Universitat de València. També han col·laborat professionals especialistes en diferents disciplines, entre altres les Matrones: Cap de Matrones de l'Hospital Verge dels Liris de la ciutat i les matrones d'Atenció Primària dels Centres de Salut d'Alcoi, el departament de Ginecologia de l'Hospital Comarcal 'Verge dels Liris' i coordinació i treball compartit amb altres departaments de Benestar Social: UPCCA, E.E.I.I.A.

Aquest programa compta amb el suport de la Conselleria de Sanitat i de la Universitat de València. Per a aquest programa s'ha comptat amb grans professionals. Es van realitzar unes jornades formatives 'L'impacte de les pantalles en els nostres fills i filles' dirigides al públic en general però especialment per a adolescents, impartides per Marc Masip, director del l'Institut Psicològic de Catalunya, Montserrat Pons, neuropediatre de l'Hospital Manacor i les educadores Tere Sellés i Patri Maján. Realitzada conjuntament amb la UPCCA. És un programa pioner i referent a la Comunitat Valenciana, pel qual s'ha apostat i s'ha aconseguit consolidar, es va obtindre en el 2018 el reconeixement de Bones Pràctiques d'Unicef. Tan sols 25 programes en tota Espanya han obtingut tal reconeixement. És per això que per a aquest 2020 es manté la dotació econòmica de 17.000€.

REGIDORIA D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Enguany ja consolidat el CLIALcoi és un referent quant a consell de participació, les conselleres i consellers són la veu de la infància i adolescència representant així a tots els centres educatius de la ciutat. Durant aquest any s'han realitzat nombroses activitats sempre comptant amb Unicef. S'ha realitzat noves eleccions incrementant el nombre de consellers i conselleres. Per a la presentació del nou CLIALcoi es va realitzar l'II Ple del CLIALcoi.

Alcoi va acollir el dijous 17 d'octubre de 2019 a més de 30 municipis de la Comunitat Valenciana en les I Jornades sobre Ciutats Amigues de la Infància de la província d'Alacant, una trobada en el CADA IVAM coorganitzat per les tres localitats de la província que ja compten amb aquest reconeixement (Alcoi, Xàbia i Teulada-Moraira).

Aquestes ciutats i UNICEF Comité Comunitat Valenciana va oferir als assistents un espai de formació i intercanvi d'experiències amb governs locals, personal

Ajuntament d'Alcoi

tècnic i professionals interessats a treballar a favor de la infància i l'adolescència. A més, els representants polítics d'Alcoi, Xàbia i Teulada-Moraira van participar en la inauguració de les jornades.

Els participants van conèixer amb detall el procés de candidatura i obtenció del reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància; van escoltar l'experiència d'altres municipis de la Comunitat Valenciana amb àmplia experiència en polítiques municipals d'infància, i es van treballar aspectes pràctics com la posada en marxa de consells de participació infantil i l'elaboració de plans locals d'infància i adolescència.

A més, la directora general d'Infància i Adolescència de la Generalitat Valenciana, Rosa Molero, va compartir els avanços en l'elaboració de l'Estratègia d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana en la qual s'està treballant conjuntament.

Com no podia ser d'una altra manera, els xiquets, xiquetes i adolescents que formen part del Consell Local d'Infància i Adolescència d'Alcoi, van participar en les jornades per a oferir la seua visió sobre la seua participació en les polítiques del seu municipi. Continuar treballant en aquesta línia i sobretot amb el Pla d'Infància, un pla amb una àmplia participació que va ser aprovat per unanimitat de tots els grups polítics. Es manté la subvenció amb 40.000€

REGIDORIA D'IGUALTAT

El Servei d'Igualtat es troba adscrit a la Regidoria d'Igualtat dins de l'àrea de Polítiques Socials i d'Igualtat de l'Ajuntament d'Alcoi. Al capdavant del servei es troba la figura professional d'agent d'igualtat i de dues promotores d'Igualtat, ampliant així la plantilla per a poder dur a terme les línies de treball per la igualtat.

Per a enguany es manté el pressupost per a Igualtat 10.000€ i continuem treballant des de la Mesa d'Igualtat per a fer aquelles propostes que tenim dins del Pla d'Igualtat. Continuem col·laborant amb les entitats que realitzen activitats que promouen la igualtat de gènere, la coeducació com a base fonamental. Dins de les activitats que des de la regidoria d'igualtat promovem hem realitzat:

-Campanya de Prevenció de les agressions sexistes "NO és NO, Contra les agressions sexistes, som una veu" aquesta campanya es va realitzar en Festes de Moros i Cristians (maig) amb 3 punts morats i en Mig Any (octubre) augmentant a un quart punt informatiu, així com reforçant aquests punts amb la informació del consum d'alcohol i uns altres.

-Campanya amb motiu del Dia contra la Violència Masclista.

-Campanya "Juguem per Igual" dirigida als centres escolars.

-Teatres organitzats per la Diputació d'Alacant, per als alumnes de secundària.

Ajuntament d'Alcoi

- Monòleg interpretat per Pamela Palenciano, actriu i víctima de violència de gènere, que a través de la seua experiència personal i amb un toc d'humor i ironia mostra el tipus de relacions que tenim en el marc del patriarcat.
 - Monòleg dirigit a tota la població, especialment a la població adolescent i jove, que pretén conscienciar de la gravetat de la violència de gènere, fent veure com la víctima va ficant-se en una relació tòxica sense tot just adonar-se i sense identificar el que li està passant amb maltractaments. Representat en la Plaça de *Dins d'Alcoi a l'aire lliure, obert al públic en general
 - Xarrades i Tallers realitzats per part de l'agent d'igualtat i promotores sobre la prevenció de la violència de gènere i coeducació en els diferents centres educatius de la ciutat.
 - Activitats de commemoració del 8 de març.
 - Activitats de commemoració del Dia contra la homofòbia, la transfòbia, la bifòbia i LGTBIfòbia, concentració i visibilització de la bandera LGTBI.
 - Activitats de commemoració del 25 de novembre.
 - Participació en : Vaga Feminista, amb un atur laboral de 2 hores.
 - Manifestació contra la sentència judicial del Ramat.
 - Constitució de la Comissió Permanent d'Igualtat per a elaborar el Pla d'Igualtat Municipal per a la plantilla de l'Ajuntament.
 - Curs sobre Igualtat de Gènere per als membres de la Comissió Permanent (funcionaris i polítics).
- Sense deixar de realitzar totes les línies d'actuació amb objectius específics, així com:
- Atenció personalitzada i especialitzada a dones, a les quals dona Informació sobre recursos, serveis i normativa relativa a la igualtat de gènere, formació, itineraris professionals, orientació sociolaboral.
 - Assessorament en creació d'empreses i millora de l'activitat empresarial-professional
 - Assessorament en la constitució d'associacions i foment d'aquestes. Atenció i suport a les víctimes de violència de gènere. Posada en marxa del programa AMMVI al costat de les psicòlogues de l'equip base dels Serveis

Ajuntament d'Alcoi

Socials, per a l'atenció de dones víctimes de violència de gènere amb menors a càrrec seu.

-Gestió, tramitació i seguiment del servei de la teleassistència ATENPRO.
Informació relativa a les ajudes socials existents per a víctimes de violència de gènere.

-Gestió i tramitació de prestacions econòmiques d'emergència per a víctimes de violència de gènere.

-Informació i derivació, si escau, a altres recursos (OAVD, LABORA, SEPE, Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, etc.).

-Creació de campanyes de sensibilització, d'informació i formació, a més d'accions i programes relatius a la implantació de la igualtat de gènere en la societat alcoiana, així com per a la prevenció de la violència contra les dones.

-Treballar per a integrar la perspectiva de gènere en l'acompliment professional dels treballadors i treballadores de l'Ajuntament d'Alcoi, així com en la seua vida personal i laboral.

-Coordinar les Comissions d'Igualtat tant en l'àmbit intern municipal com la de la ciutadania, a més de participar en aquelles altres comissions o taules en les quals es requerisca una visió especialitzada.

-Coordinació i participació en la Mesa local contra la violència de gènere i en plans de protecció local per a la seua prevenció, detecció i atenció.

-Assessorament a empreses i entitats, així com a l'administració local per a l'elaboració de Plans d'Igualtat de Gènere. Avaluació d'aquests plans per a l'obtenció del visat concedit per la Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere.

-L'Oficina de Pangea d'Alcoi tanca l'any amb nombroses demandes realitzades amb el col·lectiu d'atenció del projecte: la població migrant resident a Alcoi. L'objectiu principal és el de fomentar la integració de la població estrangera en la societat en la qual resideixen. Gràcies a l'orientació jurídica i a la formació oferides per l'Oficina de Pangea, aquest objectiu s'ha pogut complir al 100%.

Actualment l'Oficina Pangea compta amb tres línies d'actuació: l'orientació jurídica, la formació i la sensibilització.

Orientació jurídica

Les orientacions jurídiques es presten per la tècnica del projecte. La metodologia emprada per a l'orientació jurídica és l'escolta activa, l'empatia, l'assertivitat i una actitud enfocada a la resolució de problemes. S'atén de manera individualitzada a cada persona i sempre s'intenta promoure la seua autonomia.

Les eines emprades per a l'orientació jurídica han sigut, sobretot, recursos en línia: pàgines webs de l'Estat i contacte telemàtic amb professionals de l'àrea (un advocat de Creu Roja i un treballador de l'Oficina d'Estrangeria d'Alacant). Així mateix, sempre davant qualsevol dubte s'ha emprat el telèfon per a contactar amb aquelles entitats i/o recursos que pogueren donar solució al problema, com els Consolats o la resta d'entitats públiques.

Al llarg de l'any 2019 s'han realitzat un total de 1.306 intervencions a un ampli grup de 723 usuaris. El repartiment per gènere està equilibrat, ja que el 49,8% dels usuaris són dones; i el 50,2% restant, homes. La formació de Pangea està enfocada a cobrir les necessitats més bàsiques que es requereixen d'un idioma: la comunicació per a afavorir la seua integració social. Les Escoles d'Acolliment són un instrument eficaç per a la sensibilització i difusió respecte als immigrants, ja que demostra que ells, una vegada donades les eines adequades, són capaces d'integrar-se en la societat amb facilitat.

L'any 2019 es va realitzar una Escola d'Acolliment amb una duració de cinc setmanes entre octubre i desembre. Es van inscriure un total de 26 alumnes/as i van aprovar 12 d'ells/as.